

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΘΕΩΡΙΑΣ

ΚΥΚΛΟΣ

Εξίσωση	Κέντρο	Ακτίνα	Εφαπτομένη στο $A(x_1, y_1)$
$x^2 + y^2 = \rho^2$	$K(0,0)$	ρ	$x \cdot x_1 + y \cdot y_1 = \rho^2$
$(x-x_0)^2 + (y-y_0)^2 = \rho^2$	$K(x_0, y_0)$	ρ	$(x-x_0) \cdot (x_1-x_0) + (y-y_0) \cdot (y_1-y_0) = \rho^2$

Παρατήρηση : Η εξίσωση : $x^2 + y^2 + Ax + By + \Gamma = 0$ παριστάνει :

- ❖ Κύκλο όταν : $A^2 + B^2 - 4\Gamma > 0$, με κέντρο $K(-\frac{A}{2}, -\frac{B}{2})$ και ακτίνα $\rho = \frac{\sqrt{A^2 + B^2 - 4\Gamma}}{2}$.
- ❖ Σημείο όταν : $A^2 + B^2 - 4\Gamma = 0$.
- ❖ Είναι αδύνατη όταν : $A^2 + B^2 - 4\Gamma < 0$.

ΠΑΡΑΒΟΛΗ

Εξίσωση	Εστία	Διευθετούσα	Κορυφή	Άξονας Συμμετρίας	Εφαπτομένη στο $A(x_1, y_1)$
$\psi^2 = 2\rho \cdot \chi$	$E(\frac{\rho}{2}, 0)$	$\chi = -\frac{\rho}{2}$	$O(0,0)$	$\chi\chi'$	$\psi \cdot \psi_1 = \rho \cdot (\chi + \chi_1)$
$\chi^2 = 2\rho \cdot \psi$	$E(0, \frac{\rho}{2})$	$\psi = -\frac{\rho}{2}$	$O(0,0)$	$\psi\psi'$	$\chi \cdot \chi_1 = \rho \cdot (\psi + \psi_1)$

ΕΛΛΕΙΨΗ

Εξίσωση	Εστίες	Κέντρο	Εφαπτομένη στο $A(x_1, y_1)$
$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{\beta^2} = 1$	$E'(-\gamma, 0)$, $E(\gamma, 0)$	$O(0,0)$	$\frac{x \cdot x_1}{a^2} + \frac{y \cdot y_1}{\beta^2} = 1$
$\frac{x^2}{\beta^2} + \frac{y^2}{a^2} = 1$	$E'(0, -\gamma)$, $E(0, \gamma)$	$O(0,0)$	$\frac{x \cdot x_1}{\beta^2} + \frac{y \cdot y_1}{a^2} = 1$

Παρατήρηση : Ισχύει πάντα $a, \beta, \gamma > 0$ και $a^2 = \beta^2 + \gamma^2$, όπου $a > \gamma$ και $a > \beta$

ΥΠΕΡΒΟΛΗ

Εξίσωση	Εστίες	Κέντρο	Εφαπτομένη στο $A(x_1, y_1)$	Ασύμπτωτες
$\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{\beta^2} = 1$	$E'(-\gamma, 0), E(\gamma, 0)$	$O(0, 0)$	$\frac{x \cdot x_1}{a^2} - \frac{y \cdot y_1}{\beta^2} = 1$	$y = \pm \frac{\beta}{a} \cdot x$
$\frac{y^2}{a^2} - \frac{x^2}{\beta^2} = 1$	$E'(0, -\gamma), E(0, \gamma)$	$O(0, 0)$	$\frac{y \cdot y_1}{a^2} - \frac{x \cdot x_1}{\beta^2} = 1$	$y = \pm \frac{a}{\beta} \cdot x$

Παρατήρηση : Ισχύει πάντα ότι : $\alpha, \beta, \gamma > 0, \gamma^2 = \alpha^2 + \beta^2, \gamma > \alpha, \gamma > \beta$.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Έστω $A(x_1, y_1)$ και $B(x_2, y_2)$ δυο σημεία μιας κωνικής τομής και M το μέσο του AB . Τότε :

- ❖ Αν είναι γνωστό το $M(\alpha, \beta)$, για να βρούμε την εξίσωση της AB κάνουμε τα εξής :
  - Επειδή τα A και B ανήκουν σε δοσμένη κωνική τομή , οι συντεταγμένες τους ικανοποιούν την εξίσωση της κωνικής τομής. Προκύπτουν έτσι δυο εξισώσεις.
  - Τις παραπάνω εξισώσεις τις αφαιρούμε κατά μέλη, παραγοντοποιούμε τις διαφορές $x_1^2 - x_2^2, y_1^2 - y_2^2$ και σχηματίζουμε μια σχέση της οποίας το ένα μέλος είναι το κλάσμα : $\frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$.
  - Θέτουμε $x_1 + x_2 = 2\alpha$ και $y_1 + y_2 = 2\beta$.
  - Έχοντας υπολογίσει το κλάσμα $\frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$ έχουμε ήδη βρει τον συντελεστή διεύθυνσης της AB , επίσης γνωρίζουμε το M , οπότε βρίσκουμε την εξίσωση της AB .
- ❖ Αν η χορδή AB της παραβολής $C: \psi^2 = 2\rho\chi$, διέρχεται από την εστία της τότε ισχύει ότι :
  - $y_1 \cdot y_2 = -p^2$ (Διότι τα A, B, E συνευθειακά)
  - Οι εφαπτόμενες της C στα A και B τέμνονται πάνω στην διευθετούσα της.
  - Αν οι εφαπτόμενες στα A και B τέμνονται στο $\Sigma(x_0, y_0)$, τότε η AB έχει εξίσωση : $\psi \cdot \psi_0 = \rho \cdot (\chi + \chi_0)$.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να συμπληρωθούν τα κενά στις παρακάτω προτάσεις :

α) Η εξίσωση της εφαπτομένης του κύκλου C: $x^2 + \psi^2 = 5$, στο σημείο A(2,-1) είναι ε : .....

β) Η εξίσωση $x^2 + \psi^2 + Ax + B\psi + \Gamma = 0$, παριστάνει κύκλο όταν : .....

γ) Αν η εξίσωση $x^2 + \psi^2 + Ax + B\psi + \Gamma = 0$ παριστάνει κύκλο, τότε το κέντρο του και η ακτίνα του είναι : K(.....), $\rho = \dots$

δ) Οι παραμετρικές εξισώσεις του κύκλου C: $x^2 + \psi^2 = 9$ είναι : $x = \dots$
 $\psi = \dots$

2. Να χαρακτηριστούν ως Σωστές ή Λάθος οι παρακάτω προτάσεις :

1. Ο κύκλος με κέντρο K(1,-1), ο οποίος διέρχεται από το A(4,3) έχει εξίσωση : $(x-1)^2 + (\psi+1)^2 = 25$.	Σ	Λ
2. Η ευθεία με εξίσωση $x + \psi - 2 = 0$ εφάπτεται στον κύκλο C: $x^2 + \psi^2 = 2$.	Σ	Λ
3. Η εξίσωση της εφαπτομένης του κύκλου C: $x^2 + \psi^2 = 13$, στο σημείο A(-2,3) είναι η : $2x - 3\psi - 13 = 0$	Σ	Λ
4. Η εξίσωση : $x^2 + \psi^2 + 2x - 2\psi - 2 = 0$ παριστάνει κύκλο με κέντρο K(-1,1) και ακτίνα $\rho = 2$.	Σ	Λ
5. Η ακτίνα του κύκλου $x^2 + \psi^2 + ax + b\psi + \gamma = 0$ είναι: $\rho = \frac{\sqrt{A^2 + B^2 - 4\Gamma}}{4}$	Σ	Λ
6. Η ευθεία $3x - 4\psi - 19 = 0$ εφάπτεται στον κύκλο C: $(x-2)^2 + (\psi-3)^2 = 25$.	Σ	Λ
7. Ο κύκλος με διάμετρο το τμήμα AB, όπου A(-3,4) και B(3,-4), έχει εξίσωση : $x^2 + \psi^2 = 5^2$.	Σ	Λ
8. Η εξίσωση : $x^2 + \psi^2 + \lambda x + (\lambda + 2)\psi - \lambda - 1 = 0$ παριστάνει κύκλο για κάθε $\lambda \in \mathfrak{R}$.	Σ	Λ

3. Να αντιστοιχήσετε κάθε εξίσωση κύκλου της στήλης A με την εξίσωση μιας εφαπτομένης του από τη στήλη B.

ΣΤΗΛΗ A

i) $x^2 + \psi^2 = 10$

ii) $x^2 + \psi^2 - 2x + 4\psi + 3 = 0$

iii) $x^2 + \psi^2 - 4\psi - 1 = 0$

ΣΤΗΛΗ B

1. $x + \psi + 3 = 0$

2. $2x + \psi - 7 = 0$

3. $3x - \psi - 10 = 0$

4. $x + 2\psi - 5 = 0$

4. Ένας κύκλος C έχει κέντρο το σημείο (0,0) και εφάπτεται στην ευθεία $\varepsilon : x + \psi - 4 = 0$. Να βρείτε :

i) την εξίσωση του κύκλου.

ii) το σημείο επαφής

- iii) την άλλη εφαπτομένη του κύκλου που είναι παράλληλη στην ε .
5. Να βρεθεί το κέντρο και η ακτίνα του κύκλου που έχει εξίσωση :
- i) $\chi^2 + \psi^2 - 6\chi - 8\psi - 11 = 0$ ii) $\chi^2 + \psi^2 + 6\chi = 0$
 iii) $2\chi^2 + 2\psi^2 - 10\chi + 14\psi + 5 = 0$ iv) $4\chi^2 + 4\psi^2 - 36\chi + 45 = 0$.
6. Να βρεθεί η εξίσωση του κύκλου όταν :
- α) έχει κέντρο $K(-2,4)$ και διέρχεται από το $A(4,12)$.
 β) έχει διάμετρο το AB με $A(1,3)$ και $B(-3,5)$.
7. Να βρεθεί η εξίσωση του κύκλου , όταν το κέντρο του είναι σημείο της ευθείας $\varepsilon : 4\chi - 5\psi + 11 = 0$ και διέρχεται από τα σημεία $A(2,1)$ και $B(-1,4)$.
8. Δίνεται ο κύκλος $C: \chi^2 + \psi^2 = 5$. Να βρείτε τις εφαπτόμενες του κύκλου που είναι κάθετες στην ευθεία $\eta : \chi + 2\psi + 3 = 0$.
9. Να βρείτε τις εφαπτόμενες του κύκλου $C: \chi^2 + \psi^2 = 25$, οι οποίες διέρχονται από το σημείο $\Sigma(-5,15)$.
10. Δίνεται η εξίσωση $\chi^2 + \psi^2 - 6\chi + 8\psi + 16 = 0$.
- i) να δείξετε ότι αυτή παριστάνει πάντα κύκλο.
 ii) να βρείτε το κέντρο και την ακτίνα του.
 iii) να βρείτε τις εφαπτομένες του κύκλου που είναι παράλληλες στην $3\chi + 4\psi - 5 = 0$.
11. Δίνεται η εξίσωση : $\chi^2 + \psi^2 + 4\chi + 6\psi - 12 = 0$.
- i) να δείξετε ότι αυτή παριστάνει πάντα κύκλο του οποίου να βρείτε το κέντρο και την ακτίνα.
 ii) να εξετάσετε αν διέρχεται από το σημείο $A(-5,1)$.
 iii) να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης στο A .
12. Ένας κύκλος με κέντρο $K(1,1)$ τέμνει την ευθεία $\varepsilon : 3\chi + 4\psi + 8 = 0$ στα σημεία A και B . Να βρείτε την εξίσωση του όταν $(AB) = 8$.
13. Ένας κύκλος έχει το κέντρο του στην ευθεία $\chi - \psi - 1 = 0$ και εφάπτεται της ευθείας $4\chi - 3\psi + 19 = 0$ στο σημείο $A(-1,5)$. Να βρείτε την εξίσωση του κύκλου.
14. Δίνεται ο κύκλος $C: \chi^2 + \psi^2 - 10\chi - 6\psi + 9 = 0$. Να δειχθεί ότι διέρχεται από το σημείο $\Sigma(2,-1)$ και να βρείτε τις συντεταγμένες του αντιδιαμετρικού του Σ' .
15. Να βρεθεί η εξίσωση του κύκλου που έχει κέντρο το σημείο $K(2,-2)$ και αποκόπτει από την ευθεία $\varepsilon : 3\chi - 4\psi + 6 = 0$ χορδή μήκους 12.
16. Να βρεθεί η εξίσωση του κύκλου που έχει διάμετρο την κοινή χορδή των κύκλων $\chi^2 + \psi^2 - 6\chi = 0$ και $\chi^2 + \psi^2 - 6\psi = 0$.

17. Δίνεται ο κύκλος $C: (x-2)^2 + (y+1)^2 = 25$ και η ευθεία $\varepsilon: 3x-4y+20=0$. Να βρεθεί η εξίσωση του συμμετρικού του κύκλου C : ως προς την ευθεία ε .

18. Στο επίπεδο θεωρούμε το ορθογώνιο σύστημα XOY και σταθερό σημείο A αυτού με $|\overline{OA}| = 3$. Ποια γραμμή γράφουν τα σημεία $M(x, y)$ του επιπέδου για τα οποία ισχύει: $\overline{OM} \cdot (\overline{OM} - 2\overline{OA}) = 7$.

[Γενικές Εξετάσεις 1982]

19. Δίνεται η ευθεία $\varepsilon: 5x+3y+2=0$ και ο κύκλος $C: x^2 + y^2 - x - 2 = 0$, που τέμνονται στα σημεία M, N .

α) να αποδείξετε ότι για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$ η εξίσωση:

$$x^2 + y^2 - x - 2 + \lambda(5x+3y+2) = 0 \quad (1)$$

παριστάνει κύκλο, ο οποίος διέρχεται από τα M, N . Για ποια τιμή του λ ο κύκλος αυτός διέρχεται από το $(0,0)$;

β) να αποδείξετε ότι τα κέντρα των κύκλων της ερώτησης (α) ανήκουν σε ευθεία, της οποίας να βρείτε την εξίσωση.

[Γενικές Εξετάσεις 1990]

20. Δίνονται οι κύκλοι C_1, C_2 με εξισώσεις:

$$C_1: x^2 + y^2 - 4x - 2y + 1 = 0$$

$$C_2: (x+2\kappa)^2 + (y-\lambda)^2 = 25, \quad \kappa, \lambda \in \mathbb{R}$$

α) Να αποδείξετε ότι ο κύκλος C_1 έχει κέντρο το σημείο $K_1(2,1)$ και ακτίνα $\rho_1=2$.

β) Να βρείτε τις τιμές των κ και λ έτσι ώστε οι κύκλοι C_1 και C_2 να έχουν το ίδιο κέντρο.

γ) Να εξετάσετε, αν τα σημεία $A(4,1), B(1,1)$ ανήκουν στον κύκλο C_1 .

[Εξετάσεις Εσπερινών Λυκείων 2002]

21. Σε ένα καρτεσιανό σύστημα συντεταγμένων Oxy στο επίπεδο, δίνεται η εξίσωση:

$$x^2 + y^2 - 2\lambda x + \lambda^2 = 5, \quad (1)$$

όπου $\lambda \in \mathbb{R}$.

α) Να αποδείξετε ότι για κάθε τιμή του λ η εξίσωση (1) παριστάνει κύκλο.

β) Για $\lambda = 1$, να βρείτε τις συντεταγμένες του κέντρου και την ακτίνα του κύκλου ο οποίος προκύπτει από την εξίσωση (1).

γ) Για $\lambda = 1$, να βρείτε τις συντεταγμένες των κοινών σημείων της ευθείας με εξίσωση $y = x$ και του κύκλου ο οποίος προκύπτει από την εξίσωση (1).

[Εξετάσεις Εσπερινών Λυκείων 2003]

22. Α. Δίνεται η εξίσωση C: $x^2 + y^2 + 6\mu x + 8\lambda y = 0$, όπου μ, λ πραγματικοί αριθμοί διάφοροι του μηδενός. Να δείξετε ότι, για κάθε τιμή των μ, λ , η παραπάνω εξίσωση παριστάνει κύκλο που διέρχεται από την αρχή των αξόνων O.

Β. Έστω ότι για τους πραγματικούς αριθμούς μ, λ ισχύει η σχέση :
 $3\mu + 2\lambda = 0$.

α. Να δείξετε ότι, όλοι οι κύκλοι που ορίζονται από την εξίσωση $x^2 + y^2 + 6\mu x + 8\lambda y = 0$ για τις διάφορες τιμές των μ και λ , έχουν τα κέντρα τους σε ευθεία που διέρχεται από την αρχή των αξόνων.

β. Να βρείτε τα μ, λ έτσι, ώστε, αν A, B είναι τα σημεία τομής του αντίστοιχου κύκλου με την ευθεία $x + y + 2 = 0$, να ισχύει $\overrightarrow{OA} \cdot \overrightarrow{OB} = 0$.

γ. Για τις τιμές των μ, λ που βρήκατε στο ερώτημα (β) να υπολογίσετε το εμβαδόν του τριγώνου AOB.

[Εξετάσεις Ενιαίων Λυκείων 2001]

23. Δίνεται η εξίσωση C: $x^2 + y^2 - 2\chi \sin\theta - 2\eta \mu\theta - 1 = 0, 0 \leq \theta < 2\pi$.

Α. Να αποδείξετε ότι για κάθε θ η εξίσωση αυτή παριστάνει κύκλο, του οποίου να προσδιορίσετε το κέντρο και την ακτίνα.

Β. Αν $\theta = \frac{\pi}{2}$, να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης του κύκλου στο σημείο M(1,2).

Γ. Να αποδείξετε ότι για τις διάφορες τιμές του θ τα κέντρα των παραπάνω κύκλων βρίσκονται σε κύκλο με κέντρο O(0,0) και ακτίνα $\rho = 1$.

[Εξετάσεις Ενιαίων Λυκείων 2002]

24. Δίνεται ο κύκλος με εξίσωση C: $(\chi - 3)^2 + (\psi - 2)^2 = 4$.

i) να βρεθούν οι εφαπτόμενες του κύκλου που διέρχονται από το (0,0),

ii) να βρεθεί η οξεία γωνία που σχηματίζουν οι εφαπτομένες μεταξύ τους.

25. Δίνονται οι παραβολές $C_1: \psi^2 = -8\chi$ και $C_2: \chi^2 = 16\psi$.

α) να βρείτε τις εστίες και τις διευθετούσες των C_1, C_2 .

β) να σχεδιάσετε τις παραπάνω παραβολές.

γ) να βρείτε την εφαπτομένη της C_1 στο A(-2,4).

δ) να βρείτε την εφαπτομένη της C_2 στο B(-4,1).

ε) να βρείτε την εφαπτομένη της C_1 που είναι παράλληλη στην ευθεία $\chi - \psi - 4 = 0$.

26. Να αντιστοιχήσετε σε κάθε εξίσωση παραβολής της Στήλης Α με την εστία και τη διευθετούσα της από τη Στήλη Β.

ΣΤΗΛΗ Α

i) $\psi^2 = 8\chi$

ii) $\chi^2 = -16\psi$

ΣΤΗΛΗ Β

1. E(-4,0), δ: $\psi = -4$

2. E(-1,0), δ: $\chi = 1$

iii) $\psi^2 = -4\chi$

3. E(2,0) , $\delta : \chi = -2$

4. E(1,0) , $\delta : \chi = -1$

5. E(0,-4) , $\delta : \psi = 4$

27. Να συμπληρώσετε τα παρακάτω κενά ώστε να προκύψουν αληθείς προτάσεις.

1. Η παραβολή $\psi^2 = 2\rho\chi$ έχει εστία .....και διευθετούσα.....
2. Η παραβολή με εστία E(0,-2) και κορυφή (0,0) έχει εξίσωση.....
3. Η εφαπτομένη της παραβολής $C_1 : \chi^2 = 4\psi$, η οποία είναι κάθετη στην ευθεία $\chi + \psi - 7 = 0$ έχει εξίσωση .....
4. Η εφαπτομένη της $\psi^2 = 2\chi$ που είναι παράλληλη στην ευθεία: $\chi - 4\psi + 10 = 0$ έχει εξίσωση .....
5. Από το σημείο $M(\chi_0, \psi_0)$, φέρνουμε τις εφαπτομένες MA και MB προς την παραβολή $C : \psi^2 = 2\rho\chi$.
 i) η εξίσωση AB είναι η .....
 ii) η AB διέρχεται από την εστία της C όταν και μόνο όταν το M ανήκει στην .....της παραβολής.

28. Δίνονται οι παραβολές $C_1 : \psi^2 = 6\chi$, $C_2 : \chi^2 = -4\psi$ και $C : \psi^2 = 36\chi$. Να βρείτε :

- α) την εστία την διευθετούσα καθεμιάς και να τις σχεδιάσετε.
- β) την εφαπτομένη της C_1 που είναι παράλληλη στην $\chi - 2\psi + 5 = 0$.
- γ) την εφαπτομένη της C_2 που είναι κάθετη στην $\chi + \psi + 2 = 0$.
- δ) τις εφαπτομένες της C οι οποίες διέρχονται από το σημείο P(2,9).

29. Έστω α , β οι αποστάσεις των O(0,0) και A(2,0) από μια μεταβλητή εφαπτομένη ϵ της παραβολής $C : \psi^2 = 4\chi$. Να αποδείξετε ότι η παράσταση $\Lambda = \beta^2 - \alpha^2$ είναι σταθερή, δηλαδή ανεξάρτητη της θέσης της εφαπτομένης.

30. Δίνεται η παραβολή $C : \psi^2 = 8\chi$.

- α) να βρείτε την εστία και τη διευθετούσα της.
- β) να αποδείξετε ότι η ευθεία $\chi + \psi + 2 = 0$ εφάπτεται στην παραβολή.

31. Μια παραβολή έχει κορυφή το (0,0) και άξονα συμμετρίας τον $\chi\chi'$. Να βρεθεί η εξίσωση της όταν :

- α) διέρχεται από το (5,2)
- β) έχει εστία το E(-3,0)
- γ) έχει διευθετούσα την $\chi = -4$.

32. Αν ισόπλευρο τρίγωνο ABΓ είναι εγγεγραμμένο στην $\psi^2 = 4\chi$ και η κορυφή A του τριγώνου συμπίπτει με την κορυφή της παραβολής. Ναδειχθεί ότι $AB = 8\sqrt{3}$.

33. α) Να βρεθεί η εξίσωση της εφαπτομένης της παραβολής $\psi^2 = 6\chi$ που είναι παράλληλη στην ευθεία $\chi - 4\psi + 7 = 0$.

β) Να βρεθεί η εξίσωση της εφαπτομένης της παραβολής $\psi^2 = 8\chi$ που είναι κάθετη στην ευθεία $\chi + 3\psi - 5 = 0$.

34. Δίνεται η παραβολή με εξίσωση : $\psi^2 = 4\chi$.

α) να βρεθεί η εξίσωση της εφαπτομένης της παραβολής που είναι κάθετη στην ευθεία, με εξίσωση $3\chi + \psi + 3 = 0$ (1)

β) να βρεθούν οι εξισώσεις των εφαπτόμενων της παραβολής τις οποίες φέρνουμε από το σημείο $(-2, 1)$.

[Γενικές Εξετάσεις 1988]

35. Θεωρούμε την παραβολή $C : \psi^2 = 10\chi$ και το σημείο $M(4, 1)$. Μια μεταβλητή ευθεία με συντελεστή διεύθυνσης λ διέρχεται από το M και τέμνει τη C στα σημεία $A(x_1, y_1)$ και $B(x_2, y_2)$. Να αποδείξετε ότι :

α) $\lambda = \frac{10}{y_1 + y_2}$,

β) αν το M είναι μέσο του AB , τότε η ευθεία AB έχει εξίσωση: $5\chi - \psi - 19 = 0$.

36. Δίνεται η παραβολή $C : \psi^2 = 2\rho\chi$ και μια ευθεία ϵ , η οποία διέρχεται από την εστία E και τέμνει την C στα σημεία $A(x_1, y_1)$ και $B(x_2, y_2)$. Έστω Γ και Δ οι προβολές των A και B στην διευθετούσα της παραβολής.

α) υπολογίστε το γινόμενο : $y_1 \cdot y_2$.

β) να αποδείξετε ότι ο κύκλος με διάμετρο το $\Gamma\Delta$ διέρχεται από την εστία της παραβολής.

37. Δίνεται η παραβολή $C : \psi^2 = 4\chi$ και η ευθεία $\epsilon : \psi = \lambda\chi - \lambda$, $\lambda \in \mathcal{R}$.

α) να αποδείξετε ότι η ϵ τέμνει την C για κάθε τιμή του λ .

β) πότε την τέμνει σε δυο σημεία ;

γ) αν η ϵ τέμνει την C στα $A(x_1, y_1)$, $B(x_2, y_2)$ να δείξετε ότι :

i) $x_1 \cdot x_2 = 1$

ii) $y_1 \cdot y_2 = -4$

iii) οι εφαπτόμενες της C στα A , B τέμνονται κάθετα και μάλιστα σε σημείο της διευθετούσας της C .

38. Δίνεται η παραβολή $C : \psi^2 = 8\chi$ και η ευθεία ϵ η οποία τέμνει την C στα A , B . Έστω $M(4, 1)$ το μέσο του AB . Να βρεθεί η εξίσωση της ευθείας ϵ .

39. Θεωρούμε την παραβολή $C : \psi^2 = 6\chi$ και την ευθεία $\epsilon : 2\chi - \psi + 3 = 0$. Να βρείτε τις συντεταγμένες του σημείου της C , του οποίου η απόσταση από την ϵ είναι η ελάχιστη δυνατή. Ποια είναι η ελάχιστη αυτή απόσταση ;

40. Δίνεται η παραβολή $y^2 = 4x$. Να βρείτε:

α) την εστία και τη διευθετούσα της παραβολής ,

β) τις ευθείες που διέρχονται από την εστία της παραβολής και απέχουν

από την αρχή των αξόνων απόσταση ίση με $\frac{\sqrt{2}}{2}$,

γ) την εξίσωση της εφαπτομένης της παραβολής που είναι παράλληλη στην ευθεία $y = x - 1$.

[Εξετάσεις Ενιαίων Λυκείων 2002]

41. Να συμπληρωθούν τα κενά στις παρακάτω προτάσεις :

α) Η έλλειψη με εστίες $E'(-6,0)$ και $E(6,0)$ και σταθερό άθροισμα 20 έχει εξίσωση .....

β) Η έλλειψη με εκκεντρότητα $\frac{4}{5}$, εστιακή απόσταση 8 και εστίες στον άξονα των τεταγμένων έχει εξίσωση.....

γ) Το μήκος του μεγάλου άξονα της έλλειψης $C: x^2 + 4y^2 = 4$ είναι:.....

δ) Εκκεντρότητα της έλλειψης $\beta^2 x^2 + \alpha^2 y^2 = \alpha^2 \beta^2$ λέμε τον αριθμό :.....

ε) Η εφαπτομένη της έλλειψης $C: 5x^2 + 3y^2 = 8$ στο σημείο $M(1,-1)$ έχει εξίσωση:.....

στ) Το σημείο $M(2\eta\mu\theta, 3\sigma\upsilon\nu\theta)$, καθώς το θ μεταβάλλεται στο $[0, 2\pi)$ κινείται σε.....

42. Σε κάθε μια από τις παρακάτω προτάσεις να σημειώσετε τη σωστή απάντηση.

1) Αν $M(x,\psi)$ είναι ένα τυχαίο σημείο της $C: \psi^2 = 2\rho x$, τότε το ΜΕ είναι ίσο με :

A: $\left|x + \frac{\rho}{2}\right|$ **B:** $\left|y + \frac{\rho}{2}\right|$ **Γ:** $\frac{\rho}{2}$ **Δ:** $\left|x - \frac{\rho}{2}\right|$ **E:** $2|\rho|$

2) Η έλλειψη $C: 3x^2 + 5y^2 = 30$ έχει :

A: εστίες στον $\psi\psi'$ **B:** $2\alpha = 20$ **Γ:** $\epsilon = \frac{3}{5}$ **Δ:** $2\beta = 12$ **E:** $E'(-2,0)$

3) Η εφαπτομένη της $C: \psi^2 = 6x$ που είναι κάθετη στην $2x + \psi - 5 = 0$ έχει εξίσωση :

A: $x - 2\psi + 7 = 0$ **B:** $2x + \psi - 7 = 0$ **Γ:** $x - 2\psi - 6 = 0$ **Δ:** $x + \psi + 3 = 0$ **E:** $x - 2\psi + 6 = 0$

4) Αν M είναι τυχαίο σημείο της $C: 25x^2 + 9y^2 = 225$, $K(0,-4)$ και $\Lambda(0,4)$, τότε το $MK + M\Lambda$ είναι ίσο με :

A: 6   **B:** 5   **Γ:** 3   **Δ:** 50   **E:** 10

5) Η υπερβολή $5x^2 - 4y^2 = 20$ έχει εκκεντρότητα :

A: $\frac{3}{2}$ **B:** $\frac{5}{4}$ **Γ:** $\frac{4}{5}$ **Δ:** $\frac{2}{3}$ **E:** $\frac{3}{5}$

43. Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα :

Εξίσωση	α	β	γ	Εστίες	Μεγάλος Άξονας	Εκκεντρότητα
$16x^2 + 25y^2 = 400$						
$\frac{x^2}{25} + \frac{y^2}{169} = 1$						

44. Δίνεται η έλλειψη $C: 9x^2 + 25y^2 = 225$.
- α) να βρείτε τις εστίες της.
  - β) να βρείτε τις κορυφές και τα μήκη των αξόνων της.
  - γ) να βρείτε την εκκεντρότητα.
  - δ) να σχεδιάσετε την C .
45. Μια έλλειψη έχει κέντρο την αρχή των αξόνων, εκκεντρότητα $\frac{4}{5}$ και εστιακή απόσταση 8.
- α) να βρείτε την εξίσωση της.
  - β) να τη σχεδιάσετε.
46. Δίνεται η έλλειψη $C: 3x^2 + y^2 = 4$. Να βρείτε :
- α) την εξίσωση ε της εφαπτομένης της στο $A(1, 1)$
  - β) την εφαπτομένη η της C που είναι παράλληλη στην ε .
47. Δίνονται οι εξισώσεις $5\psi = 3\lambda(\chi + 5)$ και $5\lambda\psi = 3(5 - \chi)$, με $\lambda \neq 0$. Να αποδείξετε ότι :
- α) καθεμιά από αυτές παριστάνει για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}^*$
  - β) το σημείο τομής των ευθειών κινείται σε έλλειψη, της οποίας να βρείτε τις εστίες.
48. Δίνεται η έλλειψη $C: \chi^2 + 3\psi^2 = 24$ και ένα σημείο M διαφορετικό από τα A και A' . Η εφαπτομένη ε της C στο M τέμνει την $\delta: \chi = 6$ στο P . Αν $M(x_0, y_0)$ να αποδείξετε ότι :
- α) οι συντεταγμένες του P είναι $(6, \frac{8 - 2x_0}{y_0})$,
  - β) η γωνία MEP όπου E η εστία της C είναι ορθή,
  - γ) καθώς το M κινείται πάνω στην C , ο κύκλος με διάμετρο MP διέρχεται από την εστία της C .
49. Δίνεται η έλλειψη $C: \beta^2 \chi^2 + \alpha^2 \psi^2 = \alpha^2 \beta^2$ και η εφαπτομένη της ε στο $M(x_0, y_0)$ με $y_0 > 0$. Η εφαπτομένη της έλλειψης στο $A(\alpha, 0)$ τέμνει την ε στο P . Να αποδείξετε ότι :
- α) $P(\alpha, \beta^2 \frac{\alpha - x_0}{\alpha y_0})$
  - β) $OP \parallel A'M$, όπου $A'(-\alpha, 0)$.
50. Δίνεται η έλλειψη $C: \beta^2 \chi^2 + \alpha^2 \psi^2 = \alpha^2 \beta^2$ με $\alpha > \beta$ και σημείο $M(x_0, y_0)$, διαφορετικό από τις A, A' . Οι εφαπτομένες της C στα A, A' τέμνουν την εφαπτομένη από το M της C στα Γ, Δ αντίστοιχα.
- α) να εκφράσετε τις συντεταγμένες των Γ, Δ συναρτήσει των x_0, y_0 .
  - β) να δείξετε ότι $E\Gamma \perp E\Delta$, όπου E η εστία της C .

51. Δίνεται η έλλειψη $C: \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{\beta^2} = 1$ με $a > \beta > 0$ και το σημείο $K(0, 2\beta)$. Μια μεταβλητή ευθεία με συντελεστή λ διέρχεται από το K και τέμνει τις εφαπτομένες της C στα άκρα του μεγάλου άξονα της στα σημεία M και N .

α) να βρείτε την εξίσωση του κύκλου με διάμετρο MN ως συνάρτηση του λ .

β) να βρείτε την τιμή του λ ώστε ο κύκλος με διάμετρο MN να διέρχεται από τις εστίες της C .

[Γενικές Εξετάσεις 1993]

52. Δίνονται δύο κωνικές τομές:

η παραβολή $y^2 = 2px$, και η έλλειψη $4x^2 + 2y^2 = 3p^2$, $p > 0$.

α) Να αποδείξετε ότι οι εστίες E και E' της έλλειψης είναι τα σημεία

$$E \left(0, \frac{\sqrt{3}p}{2} \right) \quad \text{και} \quad E' \left(0, -\frac{\sqrt{3}p}{2} \right).$$

β) Να αποδείξετε ότι τα σημεία τομής K και Λ των δύο κωνικών τομών είναι τα σημεία

$$K \left(\frac{p}{2}, p \right) \quad \text{και} \quad \Lambda \left(\frac{p}{2}, -p \right).$$

γ) Να αποδείξετε ότι οι εφαπτόμενες των δύο κωνικών τομών στο σημείο

$$K \left(\frac{p}{2}, p \right) \quad \text{είναι} \quad \text{κάθετες}.$$

[Εξετάσεις Ενιαίων Λυκείων 2003]

53. Δίνονται η έλλειψη $C_1: 4x^2 + 9y^2 = 36$ και ο κύκλος $C_2: x^2 + y^2 = 9$. Από την εστία $E(\sqrt{5}, 0)$ φέρνουμε ευθεία $\varepsilon \perp \chi\chi'$ που τέμνει τον κύκλο στα σημεία K, Λ και την έλλειψη στα M, N . Να δειχθεί ότι η απόσταση των K, M είναι $\frac{2}{3}$.

54. Δίνεται η έλλειψη $C: \beta^2 x^2 + \alpha^2 y^2 = \alpha^2 \beta^2$ και φέρνουμε στο σημείο $M(x_0, y_0)$ διαφορετικό από τις κορυφές της έλλειψης, την εφαπτομένη ε της C που τέμνει την ευθεία $y - \alpha^2 = 0$ στο K . Αν $E(\gamma, 0)$ η εστία της C , να δειχθεί ότι το MEK τρίγωνο είναι ορθογώνιο.

55. Αν από το σημείο $M(-6, 7)$ φέρνουμε τις εφαπτόμενες MA, MB στην έλλειψη $C: 4x^2 + 3y^2 = 12$, να βρεθεί η απόσταση του M από την AB .

56. Δίνεται η έλλειψη $C: 5x^2 + 9y^2 = 45$ και τα σημεία $\Gamma(0, 2)$ και $\Delta(0, -2)$. Έστω $M(x_0, y_0)$ μεταβλητό σημείο της C και ε η εφαπτομένη της C στο M .

- α) να βρείτε την εξίσωση της ε .
 β) αν d_1, d_2 οι αποστάσεις των Γ, Δ από την ε να αποδείξετε ότι ισχύουν :

$$d_1 = \frac{9|2y_1 - 5|}{\sqrt{25x_1^2 + 81y_1^2}}, \quad d_2 = \frac{9|2y_1 + 5|}{\sqrt{25x_1^2 + 81y_1^2}}$$

- γ) να αποδείξετε ότι : $d_1^2 + d_2^2 = 18$.

57. Δίνεται η έλλειψη C: $16x^2 + 25y^2 = 400$ και το σημείο M(4,1).

- α) να δείξετε ότι το M είναι εσωτερικό σημείο της C,
 β) να βρείτε την εξίσωση της χορδής της έλλειψης που έχει μέσο το M.

58. Από ένα σημείο M άγονται δυο εφαπτομένες της C: $4x^2 + 16y^2 = 64$ και η ευθεία που διέρχεται από τα σημεία επαφής έχει εξίσωση ε : $2x - 3y - 4 = 0$.
 Να βρείτε τις συντεταγμένες του M.

59. Να συμπληρώσετε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις :

- α) Αν E και E' είναι οι εστίες της C: $\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$, τότε :

- i) $EE' = \dots\dots\dots$, όπου $\gamma^2 = \dots\dots\dots$
 ii) οι εστίες της C βρίσκονται στον άξονα $\dots\dots\dots$
 iii) η εκκεντρότητα της C είναι $\dots\dots\dots$ και είναι $\dots\dots\dots$ απ' το 1,
 iv) $|ME - ME'| = \dots\dots\dots$, για κάθε σημείο M της C.

- β) Η υπερβολή με εστίες E(0,5) και E'(0,-5) και σταθερή διαφορά 8 έχει εξίσωση $\dots\dots\dots$

- γ) Οι ασύμπτωτες της υπερβολής C: $\frac{x^2}{3^2} - \frac{y^2}{2^2} = 1$ έχουν εξισώσεις $\dots\dots\dots$

- δ) Οι εστίες της υπερβολής C: $5x^2 - 11y^2 = 55$ είναι τα σημεία $\dots\dots\dots$

- ε) Η εκκεντρότητα κάθε ισοσκελούς υπερβολής είναι $\dots\dots\dots$

60. Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα :

Εξίσωση	α	β	γ	Εστίες	Ασύμπτωτες
$\frac{x^2}{9} - \frac{y^2}{16} = 1$					
$\frac{y^2}{25} - \frac{x^2}{144} = 1$					

61. Δίνονται οι υπερβολές C₁: $16x^2 - 9y^2 = 144$ και C₂: $3y^2 - x^2 = 12$.

- α) να βρείτε τις εστίες και τις κορυφές των C₁, C₂,
 β) να βρείτε τις εκκεντρότητες των C₁, C₂,
 γ) να βρείτε τις ασύμπτωτες των υπερβολών,
 δ) να τις σχεδιάσετε.

62. Ένα μεταβλητό σημείο M κινείται με τέτοιο τρόπο ώστε η απόσταση από το σημείο A(0,5) να ισούται με τα $\frac{5}{3}$ της απόστασης του από την ευθεία $\varepsilon: \psi = \frac{9}{5}$.
- α) να αποδείξετε ότι το M κινείται σε υπερβολή και να βρείτε την εξίσωση της,
 β) να βρείτε τις εστίες της παραπάνω υπερβολής και τις κορυφές της.
63. Μια μεταβλητή ευθεία ζ παράλληλη με την $\varepsilon: 2\chi - \psi + 5 = 0$ τέμνει την υπερβολή $4\chi^2 - 9\psi^2 = 36$ στα σημεία Γ και Δ. Αν $\Gamma(x_1, y_1)$ και $\Delta(x_2, y_2)$, να αποδείξετε ότι :
- α) $\frac{y_1 - y_2}{x_1 - x_2} = \frac{4}{9} \cdot \frac{x_1 + x_2}{y_1 + y_2}$,
 β) το μέσο M του ΓΔ κινείται στην $\varepsilon: 2\chi - 9\psi = 0$.
64. Δίνεται η υπερβολή C: $2\chi^2 - 6\psi^2 = 12$. Να βρείτε τις εφαπτομένες της C οι οποίες :
- α) είναι παράλληλες στην $\varepsilon: \chi - \psi + 5 = 0$,
 β) διέρχονται από το σημείο $\Sigma(1, -1)$.
65. Δίνεται η ισοσκελής υπερβολή C: $\chi^2 - \psi^2 = \alpha^2$ και μια ευθεία $\varepsilon // \psi\psi'$ που τέμνει την C στα Γ και Δ. Αν A είναι η κορυφή της υπερβολής τότε :
- α) βρείτε την εκκεντρότητα της C
 β) να αποδείξετε ότι $A\Gamma \perp A\Delta$.
66. Μια υπερβολή C: $\frac{\chi^2}{\alpha^2} - \frac{\psi^2}{\beta^2} = 1$, $\alpha > 0$, $\beta > 0$ διέρχεται από το σημείο $M(-4, 3)$ και η εφαπτομένη της στο M είναι η ευθεία $\varepsilon: \psi = -2\chi - 5$. Να βρείτε τα α, β .
67. Δίνεται η $C_1: \chi^2 - \psi^2 = 1$ και $C_2: 4\chi^2 + 9\psi^2 = 36$. Τυχαιά εφαπτομένη της υπερβολής στο $M(x_1, y_1)$ τέμνει την έλλειψη στα A, B. Αν οι εφαπτομένες της C_2 στα A, B τέμνονται στο K, να βρείτε την εξίσωση της γραμμής στην οποία κινείται το K, όταν το M κινείται στην υπερβολή C_1 .
68. Δίνεται η $9\chi^2 - 16\psi^2 = 144$ με εστίες E και E' και ένα σημείο $M(\lambda, \mu)$ αυτής.
- α) να βρεθούν οι εξισώσεις των ευθειών ε, ζ που διέρχονται από τα M, E και M, E' αντίστοιχα.
 β) να βρείτε τα σημεία M ώστε οι ε να είναι κάθετη στη ζ .

[Πανελλήνιες Εξετάσεις 1981]